

PASTORALĂ LA PRAZNICUL ÎNVIERII DOMNULUI 2011

† NICOLAE

din mila lui Dumnezeu

Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din cele două Americi

(Continuare din pagina 1)

După ce ne-am închinat Crucii Mântuitorului, după ce am plâns pentru păcatele noastre care L-au răstignit pe Fiul lui Dumnezeu făcut om, lăudăm și slăvim sfânta Lui înviere. Se cuvine să ne aplecăm cu luare aminte asupra acestei taine care ne descoperă cum prin Cruce a venit izbăvirea de păcat și de moarte, cum prin Cruce a venit bucurie la toată lumea.

Neascultarea lui Adam și a Evei a constituit păcatul care a dus omenirea și întreaga creație la moarte. Creați după chipul lui Dumnezeu și cu șansa să ajungă la asemănarea cu Dumnezeu, Adam și Eva, ispitiți de cel rău, au încercat să ajungă ca Dumnezeu, dar fără să mai asculte de Dumnezeu. Nici cercetarea lui Dumnezeu nu i-a întors de pe drumul îndepărtării de la fața lui Dumnezeu, căci nu au recunoscut păcatul, nu au cerut iertare, ci mai degrabă justificări: Adam a învinuit-o pe Eva, creată chiar de Dumnezeu să-i fie ajutor, iar Eva pe șarpe (Facere 3, 11-13). Urmare păcatului a fost înstrăinarea omului de Dumnezeu, pierderea dragostei Lui care înseamnă moarte spirituală. Iar pentru ca înstrăinarea să nu se înveșnicească, morții spirituale i-a urmat moartea trupului, căci plata păcatului este moartea (Romani 6, 23).

Dar Dumnezeu nu s-a întors până la sfârșit de la zidirea Lui, nici n-a uitat lucrul mâinilor Sale, ci în multe chipuri l-a cercetat, proroci a trimis mai înainte vestind mântuirea ce avea să vină (cf. Sf. Liturghie a Sf. Vasile cel Mare). Iar mântuirea vestită se va împlini prin Cruce și prin înviere. Taina Crucii este vestită de profetii Vechiului Testament. Profetul Isaia ne vestește că El a luat asupra-și durerile noastre și cu suferințele noastre

S-a împovărat. Și noi îl socoteam pedepsit, bătut și chinat de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat (Isaia 53, 4-5). Răstignirea pe Cruce a Fiului lui Dumnezeu făcut om a însemnat dăruirea supremă a omului către Dumnezeu, oferirea vieții sale ca semn al ascultării totale de Creatorul și Dăruitorul Vieții. Căci Hristos Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o știrbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, Ci S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, și încă moarte pe cruce (Filipeni 2, 6-8). Neascultarea lui Adam a adus moartea oamenilor, ascultarea până la moarte a lui Hristos aduce oamenilor mântuire și viață veșnică. Părintele Stăniloae vorbește de jertfă ca o putere spirituală care se arată biruitoare asupra păcatului ce copleșește natura omenească. Iar ca această putere să se transmită tuturor oamenilor era nevoie de jertfa unui om care să fie într-o legătură de natură profundă cu ceilalți oameni, un om care putea asuma întreaga natură umană și o putea împăca prin jertfă cu Dumnezeu. Numai întruparea Fiului lui Dumnezeu a făcut posibilă o astfel de asumare a întregii naturi umane și numai jertfa lui Hristos a putut aduce mântuire la tot omul (Pr. Dumitru Stăniloae, Iisus Hristos sau restaurarea omului, p. 252-253).

Jertfa pe Cruce a lui Hristos i-a adus preaslăvire, căci Sf. Pavel spune mai departe în Epistola către Filipeni 2, 9 că pentru aceea, și Dumnezeu L-a preînălțat și L-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume. Iar Sf. Chiril al Ierusalimului spune că în timpul patimii El a fost slăvit pentru că a purtat cununa răbdării. Nu și-a dat viața în chip silit, nici n-a fost omorât prin constrângere, ci de bunăvoie (Cateheze). Primind toate de bunăvoie Hristos a descoperit iubirea lui Dumnezeu pentru om mai puternică decât păcatul, suferința sau moartea. Patima Lui i-a adus preaslăvire. Căci, fără de păcat fiind, moartea nu putea avea stăpânire asupra Lui. Moartea a fost biruită și Hristos a înviat dăruind la tot

omul viața cea veșnică, viața cea adevărată care vine de la Dumnezeu. Prin jertfa pe Cruce Hristos a adus vindecarea de păcat, de înstrăinarea de Dumnezeu, iar prin înviere El a biruit ultima consecință a păcatului în lume și în trupul omului, moartea. Taina Crucii, adică taina jertfei lui Hristos, se descoperă și se împlinește în taina învierii. Suferința din iubire aduce preaslăvire căci ea își află împlinire în înviere.

Preacucernici Părinți, Iubiți credincioși,

Lumea noastră înțelege tot mai puțin această taină a jertfei care duce la înviere. Lumea ne ispitește cu multe lumini aparente, cu părerea că putem fi creștini și fără să-L urmăm pe Hristos în jertfa Sa, că putem trăi la fel ca și lumea neascultând cuvintele Mântuitorului că noi nu suntem din lume (Ioan 15, 19). Atunci când ne vestim învierea Domnului se cuvine să ne amintim că nu există creștinism fără jertfă, nu există înviere fără cruce. Nu putem să fim creștini, adică urmași ai Mântuitorului, dacă nu primim chemarea Lui de a ne lepăda de noi înșine, a ne lua crucea și a-I urma. Lumea noastră este a confuziei, a nepăsării, a îndepărtării de Dumnezeu. Creștinul trebuie să fie cel care poate vesti acestei lumi străine de Dumnezeu calea îndreptării și a vindecării de bolile vremii prin jertfa care duce la înviere. Ori numai acel creștin care trăiește cu Hristos patima și învierea Sa va avea puterea să le vestească lumii întregi. Aceasta trebuie să ne fie mărturisirea creștină în secolul al XXI-lea. Vă urez tuturor, preoți și credincioși ai Arhiepiscopiei noastre, să petreceți sfintele sărbători ale învierii Domnului cu gândul lui Hristos care s-a oferit jertfă Tatălui și s-a ridicat din morți pentru ca noi viață să avem. Iar vestea învierii Domnului să ne fie tuturor prilej de întărire în credință și în misiune ortodoxă pe pământ american.

Vă îmbrățișez în Hristos Domnul Cel înviat și vă urez
Sărbători fericite!
Hristos a înviat!

Al vostru frate întru rugăciune către Dumnezeu,

† NICOLAE

Chicago, Praznicul învierii Domnului, 2011

Despre Sfânta Împărtășanie

Cu ajutorul bunului Dumnezeu, ne aflăm în Sfântul și Marele Post al Pastelui, vremea cea mai prielnică pentru bunii creștini ca să se apropie mai mult de Dumnezeu, prin infranare, post, rugăciuni, milostenii etc. și Sfânta Taina a Pocăinței - Spovedania, despre care am scris în ultimele două articole. De obicei, pentru cei pregătiți, după spovedanie urmează, ca o rasplata și incununare a infranării și ostenețelor postului, Sfânta Impartășanie (sau Sf. Cuminecatura sau Sf. Euharistie), pe care Mântuitorul nostru Iisus Hristos a instituit-o ca Sfânta Taina la ultima Cina servită cu ucenicii Sai, joi seara, înaintea sfintelor Sale patimi, când, luând pâinea, multumind, a binecuvântat-o, a frant-o și, dând-o celor 12, le-a zis: „Luati, mancati, acesta este trupul Meu, care se frange pentru voi, spre iertarea pacatelor...” Apoi, binecuvântând vinul, a zis: „Beti dintru acesta tot, acesta este sangele Meu, al Legii celei noi, care pentru multi se varsă spre iertarea pacatelor...” dând apoi porunca expresă de a o continua: „Aceasta să faceți spre pomenirea Mea...” (Matei 26, 26-28). Sfintii Apostoli și urmașii lor, Arhierii și preoții, împlinesc porunca și aduc de veacuri, în Sfintele Altare, jertfa nesângeroasă a trupului și sangelui Domnului, la slujba Sfintei Liturghii, care este nucleul cultului creștin. A doua zi, vineri, pe altarul Sfintei Crucii, Domnul Iisus a adus Tatălui jertfa Trupului și Sangelui Sau, pret de rascumpărare pentru întreg neamul omenească. Dumnezeu ne-a dat multe daruri și semne ale iubirii Sale; El ne-a zidit, ne susține, ne răbda, ne iartă etc., dar nici unul nu se poate asemana cu Sfânta Cuminecatura. Aici Dumnezeu ni se da pe Sine Insusi, ca mâncare; să-L luăm în trupul nostru, să Se lege cu desăvârșire cu noi, ca niciodată să nu Se mai despartă de noi. Deci Sfânta Cuminecatura nu este numai cea mai mare minune a creștinătății, ci și cea mai mare dovadă a iubirii lui Dumnezeu față de noi. După ce ne-a cinstit atât de mult

prin faptul că, Dumnezeu fiind, s-a smerit de S-a întrupat de la Duhul Sfânt, împrumutând firea noastră omenească, dar fără de păcat, acum, în Taina Sfintei Impartășanii, ni se da chiar și spre mâncare și bautură, ca să rămânem mereu uniți cu El, să ne sfintească, să ne îndumnezeiască. O dată împlinită chemarea Sa pe pamant - ascultarea față de Tatăl - de a învăța pe oameni și de a Se jertfi pentru ei, Domnul Iisus cu trupul trebuia să parasească lumea: „Ma întorc la Cel ce M-a trimis” (Ioan 16, 5). „Ma duc la ceruri, căci așa o cere gloria Mea; dar cum să parasesc oamenii pe care îi iubesc? Sunt Dumnezeu, Ma sui de-a dreapta Tatălui Meu. Dar sunt și om adevărat și mi-i mila sa ramăie frații Mei fara Mine, fara inima Mea, fara puterea Mea, fara mangaierea Mea. Ca să Ma duc dintre oameni, și totuși să nu-i las orfani, voi așeza o taina: voi preface pâinea în carnea Mea și vinul în Sangele Meu, le voi da oamenilor spre mâncare, le voi înmulți aceste daruri peste toată fața pamantului și astfel credincioșii Mei Ma vor avea pururea în mijlocul lor”. Cum a zis Domnul Iisus, așa a și făcut, și, în marea Sa înțelepciune și nesfârșită Sa dragoste pentru noi, a așezat Taina Sfintei Cuminecaturi - a Impartășaniei cu Sfântul Trup și Sangele Sau. Dar înca înainte de Cina cea de Taina, în sinagoga din Capernaum, Domnul Iisus Hristos a grațiat iudeilor și ucenicilor Sai, zicând: „Eu sunt pâinea vieții. Parinții voștri au mâncat mana în pustie și au murit... Eu sunt pâinea cea vie care s-a pogorât din Cer. De va mânca cineva din pâinea aceasta, viu va fi în vece. Și pâinea pe care Eu o voi da, este trupul Meu, pe care îl voi da pentru viața lumii” (Ioan 6, 48-51). Aceste cuvinte au umplut pe apostoli de mirare și pe iudei de smintea, care se priceau între sine, zicând: „Cum poate Acesta să ne dea trupul Sau să-l mâncăm?” Dar Mântuitorul le-a răspuns și mai limpede și mai hotărât: „Cel ce mananca trupul Meu și bea sangele Meu, întru Mine petrece și Eu întru el. Precum M-a trimis pe Mine Tatăl Cel viu și Eu viez prin Tatăl, și cel ce Ma mananca pe Mine va fi viu prin Mine. Aceasta este pâinea care S-a pogorât din cer; nu ca mana pe care au mâncat-o parinții voștri și au murit. Cine mananca pâinea aceasta, va fi viu în veac” (Ioan 6, 53-58). Deși cuvintele Domnului erau foarte limpezi, dar pentru că iudeii și chiar apostolii se mirau și chiar carteau: „Greu este cuvântul acesta, cine poate să-l asculte?” (Ioan 6, 60). Domnul le grațiasse din nou: „Aceasta va sminteste? Dar de veti vedea pe Fiul Omului suindu-Se unde era mai înainte (la cer)? Duhul este care da viața, trupul nu folosește nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus Eu sunt duh și viață. Dar sunt unii dintre voi care nu cred...” (Ioan 6, 61-64). Prin aceste ultime cuvinte lamuritoare ale Domnului, trebuie să înțelegem că Taina Sfintei

Impartășanii este o minune dumnezeiască, ce nu se poate înțelege cu mintea - prin materie -, ci se primește numai prin credință, prin Duhul Sfânt, Care preface pâinea și vinul în trup și sangele Sau; nu se privește cu ochii trupului, ci ai sufletului; nu se cercetează, ci se crede și se adora cu toată evlavie. Să nu pretindem a judeca lucrurile dumnezeiești cu slaba noastră minte, zice Sf. Ioan Gura de Aur; iar Sf. Ioan Damaschin ne încredințează: „ca pâinea și vinul se preface în trup și Sangele Domnului, prin puterea Duhului Sfânt, cum pâinea și vinul se fac una cu trupul și sangele nostru prin mâncare, și cum produce pamantului udat de ploaie verde, și cum s-a întâmplat, tot prin puterea Duhului Sfânt, zămislirea și întruparea Fiului din Sfânta Fecioara Maria”. Dacă Taina Sf. Cuminecaturi este așa de mare, de sfântă și înfricoșată, atunci și pregătirea pentru a o primi trebuie să fie pe măsura; să ne pregătim în așa fel, încât să fim vrednici de dansa. La Sf. Liturghie, când preotul înalță Sf. Agnet (devenit după sfintire trupul Domnului), ca apoi să-L franga pentru împartășanie, este auzit rostind cu glas înalt: „Să luăm aminte Sfintele Sfintilor”; deci se înțelege din acest anunț că cei ce urmează să se împartășească, trebuie să fie cei ce merg pe drumul sfinteniei, al virtuților, nu cei ce zac în păcate cu nepăsare, deci fără pocăință și îndreptare. Urmează apoi predica sau cazană, după care preotul este auzit rostind chemarea sau indemnul la Sfânta Impartășanie prin cuvintele: „Cu frica de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați”. Deci iată trei condiții pentru împartășanie, care nici nu mai au nevoie de comentariu. Sf. Apostol Pavel a hotărât următoarea regulă pentru cei ce se împartășesc: „Să se cerceteze însă omul pe sine, și așa să manance din pâine și să bea din pahar. Căci cel ce mananca și bea cu nevrednicie, osanda-si mananca și bea, nesocotind trupul Domnului. De aceea, multi dintre voi sunt neputincioși și bolnavi și multi au murit” (1 Corinteni 11, 28-30).

Deci fără cuviințioasă pregătire, adică fără post, rugăciune, îndreptare și căință sinceră pentru toate păcatele și ratacirile avute, fără spovedanie și incuviințarea duhovnicului, să nu vă apropiați de Sf. Impartășanie, ca să nu faceți din cel mai prețios dar al Mântuitorului prilej de osanda și blestem! Stramtorat de spațiul limitat, inchei cu indemnul: Veniți la Cina Impartășării! Gustati și vedeti că bun este Domnul și

El pe cei ce-L primesc cu credință, curăție, smerenie și dragoste, îi îndumnezeiește. Deci, sfintiti-va!

Îndumnezeiți-va! Dar cautați să nu vă pierdeți, cautați să nu ardeți de focul dumnezeirii. Amin.

Arhim. Gavriil Stoica
Sfânta Manastire Zamfira